

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Kybersolidaarisuussäädös ja EU:n kyberturvallisuusreservi

Emma Hokkanen, Erityisasiantuntija, liikenne- ja viestintäministeriö
Tieto- ja turvallisuusosasto, Turvallisuusyksikkö

ENISA Support Action Service

- Enisan tukiohjelma, josta jäsenmaiden NIS2-toimialaan kuuluvat organisaatiot voivat hakea tukea
 - **Ennakolliseen varautumiseen**
 - Poikkeamiin vastaamiseen
- Suomalaisilla yrityksillä mahdollisuus ilmoittautua tukiohjelmaan KTK:n kautta.
- Saatavilla erityisesti tunkeutumistestausta
- palveluntuottajana aiemmin ollut UniSystems, mutta palveluntuottajien kilpailutus käynnissä
- Vuonna 2025 luvassa uusi hakukierros, jonka käynnistymisestä Kyberturvallisuuskeskus tiedottaa erikseen
- **Näin voi osallistua mukaan:**
 - Yhteys Kyberturvallisuuskeskukseen: ncc-fi@traficom.fi ja viestin otsikoksi "ENISA Support Action."
 - Yrityksen tulee toimittaa hakulomakkeelle tarvittavat tiedot ja KTK toimittaa hakemuksen Enisalle
 - Enisa päättää tuen myöntämisestä
 - Palvelun käyttöön ei ole omavastuuta. Edellytyksenä NIS2-toimialaan kuuluminen

Taustaa

Säädös on viimeinen osa EU:n kyberturvallisuusstrategian toimeenpanoa.

Säädöksen taustalla on tarve parantaa havainnointikykyä, varautumista ja reagointikykyä kyberpoikkeamiin.

Säädöksen aloitteita rahoitetaan Digitaalinen Eurooppa-ohjelmasta.

Kaikki säädöksen toimet ovat jäsenmaille vapaaehtoisia.

Samalla päivitettiin kyberturvallisuusasetusta, siten että tietoturvapalveluille voitaisiin tuottaa oma sertifointikehys niiden laadun parantamiseksi

Kybersolidaarisuussäädös

Kyberturvallisuuden hälytysjärjestelmä

Rajat-ylittävät kyberturvallisuushubit

- Vähintään 3 maan yhteenliittymä, joka hankkii yhdessä työkalut kyberuhkien havainnoin vahvistamiseksi

Kansalliset kyberturvallisuushubit

- Jäsenmaan perustettu toiminto, joka voi osallistua rajat-ylittävään toimintaan ja jakaa kansallisesti eteenpäin tilannekuvaa myös yksityiselle sektorille

Kyberhätätilanteiden mekanismi

Hätätilanteiden mekanismi

Tukimekanismi jäsenmaille varautumisen tukemiseen ja keskinäiseen avunantoon

Kyberturvallisuusreservi

Luotettavista palveluntarjoajista koostuva reservi, joka voi tukea jäsenmaita, EU-instituutioita ja kolmansia maita laajoissa poikkeamatilanteissa

Poikkeamien jälki-arviointimekanismi

ENISA voi ottaa tarkasteltavakseen laaja-alaisen kyberpoikkeaman ja siihen johtaneet syyt sekä antaa suosituksia arvioinnin pohjalta

Muut säännökset

Säädöksen tarkastelu ensin 2 vuoden ja myöh. 4 v. välein

Digitaalinen Eurooppa-ohjelman täydentäminen

- Täydennetään kyberturvallisuuden erityistavoitetta CSOA:n mukaisesti
- Siirretään varoja muista erityistavoitteista toimien rahoittamiseksi ja kirjaus vuotuisuusperiaatteesta poikkeamisesta
- Määritellään eräitä turvallisuussääntöjä hankinnoille

Kyberhätätilanteiden mekanismi

- Kyberhätätilanteiden mekanismin tavoitteena on paremmin varautua sekä vastata kyberpoikkeamatilanteisiin.
 - Toimien tarkoituksena on tukea jäsenmaiden omia toimia.
- Hätämekanismista voidaan antaa tukea koordinoituihin varautumistestauksiin.
 - Testauksien kohteena ovat erityisesti ja ensisijaisesti eri riskiarvioissa tunnistetut NIS-soveltamisalan toimijat
- Varautumistestaukset voivat olla esimerkiksi tunkeutumistestauksia tai uhka-arviointeja.
- NIS-yhteistyöryhmä yhdessä komission kanssa, korkea edustaja, ENISA ja EU-CyCLONe kehittävät riskiskenaarioita toimien toteuttamisen tueksi
- Jäsenmaat voivat myös antaa teknistä tukea toiselle jäsenmaalle merkittävän tai laaja-alaisen kyberpoikkeamatilanteen sattuessa (*mutual assistance*)
- Kaikkia kyberhätätilanteiden mekanismin toimia rahoitetaan DEP-rahoitusohjelman kyberturvallisuuden työohjelmasta (reservin toimet päätyöohjelman puolella)
- **Rahoitusta luvassa varautumistoimiin vuodesta 2025 alkaen 10 miljoonaa euroa/vuosi 50% omarahoitusosuudella**

Kyberturvallisuusreservin toiminta unionissa

* Apua voidaan hakea ja myöntää jos kyseessä on NIS2-mukainen kriittinen toimija, siihen verrattavissa oleva toimija kolmannessa maassa tai EU-instituutio

Luotettavat palveluntarjoajat

- **Enisan tulee palveluita hankkiessaan varmistaa:**
 - Reservin palveluiden tulee olla käytettävissä kaikissa jäsenmaissa jäsenmaiden erityistarpeet huomioiden
 - Suojella unionin turvallisuusintressejä ja tuottaa unionille lisäarvoa
- Enisa voi määritellä valintakriteerejä palveluiden hankkimiseksi
- Suomalaiset yritykset voivat olla palveluntuottajina tai palvelun käyttäjinä
- **Palveluntuottajille asetetaan tiettyjä vaatimuksia:**
 - Palveluiden laatu, kyvykkyys, läpinäkyvyys ja aiempi kokemus
 - Turvallisuusselvitys, jos jäsenmaa niin vaatii
 - Turvalliset IT palvelut ja tuotteet palveluiden tuottamiseksi ja kyky suojata tietoa
 - Kyky tuottaa palveluita lyhyellä varoajalla ja tarvittaessa tuottaa myös varautumis-palveluita
 - Kyky tuottaa palveluita yhdellä tai useammalla unionin kielellä
 - Tuottajan tulee olla sertifioitu CSA:n mukaisesti kun sertifiointikehys on saatavilla

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONS MINISTERIET

Kiitos!

emma.hokkanen@gov.fi